

27. maj 2025

Danmarks Nationalbank deler overordnet formandskabets vurdering af vækstbilledet samt pris- og lønudviklingen de kommende år. På trods af handelskonflikten er der fortsat udsigt til betydelig fremgang i dansk eksport bl.a. på grund af produktion i udlandet under dansk ejerskab, og samtidig understøtter stigninger i reallønnen fremgang i det private forbrug. I sin seneste prognose fra marts forventede Nationalbanken højere vækst, og at beskæftigelsen i modsætning til formandskabet vil fortsætte med at stige i de kommende år. Det skal ses i sammenhæng med en efterfølgende forhøjelse af de amerikanske toldsatser og en forskellig vurdering af, hvordan det aktuelle kapacitetspres i økonomien vil påvirke væksten.

Nationalbanken deler formandskabets vurdering af, at der for tiden er usædvanlig stor usikkerhed, som påvirker forbrugere og virksomheder, fx er det vanskeligt at planlægge investeringer og forsyningskæder mv. Nationalbanken vurderer dog ligesom formandskabet, at dansk økonomi har et solidt udgangspunkt uden væsentlige ubalancer til at håndtere bl.a. den usikkerhed, der udspringer af handelskonflikten.

Formandskabet bemærker, at samhandel er vigtigt, især for en lille, åben økonomi som Danmark. Øgede toldsatser hæmmer den økonomiske aktivitet, produktivitet og velstand, da mindre samhandel reducerer muligheden for at udnytte komparative fordele og opnå stordriftsfordele. Det er Nationalbanken enig i.

Siden Nationalbankens seneste prognose har en række risici knyttet til handelskonflikten materialiseret sig, og en række internationale organisationer har nedjusteret væksten på Danmarks eksportmarkeder. Nationalbanken estimerer på baggrund af en række modelberegninger, at øgede toldsatser svækker den økonomiske aktivitet, og vurderer ligesom formandskabet, at der ikke er udsigt til et massivt tilbageslag, selv hvis yderligere risici i forbindelse med handelskonflikten materialiserer sig.

Formandskabet vurderer, at dansk økonomi de kommende år vil forblive i en moderat højkonjunktur med et højt beskæftigelsesniveau. Nationalbanken vurderer i større grad end formandskabet, at presset på arbejdsmarkedet er taget af, og at det aktuelt er mindre end formandskabets vurdering. Samlet set vurderer Nationalbanken, at dansk økonomi aktuelt befinder sig i en omtrent neutral konjunktursituation. Den vurdering afspejles bl.a. i, at de fleste indikatorer for pres på arbejdsmarkedet ikke afviger nævneværdigt fra perioden umiddelbart før pandemien, hvor dansk økonomi var præget af en svag udvikling i forbrugerpriserne og moderat lønvækst. Det lavere pres på arbejdsmarkedet end for et par år siden ses også i forårets overenskomstaftaler på det private arbejdsmarked, hvor de aftalte lønstigninger er forenelige med stabil, lav inflation, som formandskabet også forventer.

Formandskabet vurderer med afsæt i vurderingen af, at dansk økonomi er i en moderat højkonjunktur, at finanspolitikken ud fra et snævert stabiliseringshensyn er for lempelig i de kommende år, hvilket øger risikoen for, at der opbygges ubalancer i dansk økonomi. Formandskabet anfører dog samtidig, at der på nuværende tidspunkt ikke er klare konjunkturbetingede ubalancer i dansk økonomi, og at der på den baggrund ikke er overhængende samfundsøkonomiske risici ved den planlagte finanspolitik. Nationalbanken anførte i sin prognose i marts i lighed med formandskabet, at der er betydelig usikkerhed om de fremtidige forsvarsudgifter, og hvor meget de vil påvirke kapacitetspresset. En markant og hurtig forøgelse af forsvarsudgifterne kan øge kapacitetspresset og udfordre de offentlige finanser. Nationalbanken vurderer, at hvis kapacitetspresset øges nævneværdigt, bør det modsvares af finanspolitiske tiltag, som reducerer presset i økonomien tilsvarende. Den vurdering skal ses i lyset af, at Danmark på nuværende tidspunkt vurderes at befinde sig i en neutral konjunktursituation.

Nationalbanken er enig med formandskabet i, at en ensartet CO₂e-afgift på udledninger i udgangspunktet sikrer de samfundsøkonomisk set billigste reduktioner. Nationalbanken er desuden enig i, at ensartet prisfastsættelse af drivhusgasudledninger i landbruget på tværs af EU-lande mindsker de samlede samfundsøkonomiske omkostninger, og at det derfor ideelt set er hensigtsmæssigt, at arbejde for at landbruget bliver omfattet af et fælles kvotesystem på EU-niveau.